

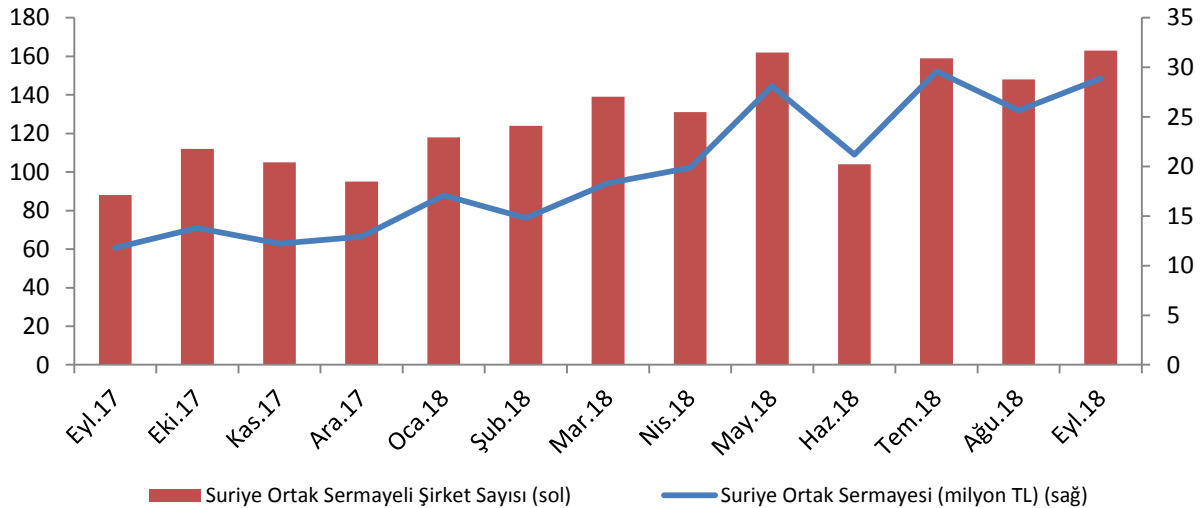
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerinin değerlendirildiği Kurulan Şirketler, Yabancı Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler ve Suriye Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler bilgilerinin yer aldığı **TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni** her ay kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni'nde genel değerlendirmelerin yanı sıra il ve sektör bazında da incelemeler yapılmaktadır. Bültende güncel ay değerlendirmelerine yer verilecektir.

Suriye ortak sermayeli şirket sayısı Eylül 2017'ye kıyasla yüzde 85, Ağustos 2018'e kıyasla yüzde 10 arttı

Eylül 2018'de Suriye ortak sermayeli 163 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 28,9 milyon TL'dir. Eylül 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Eylül 2017'ye göre yüzde 85,2; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 144,7 arttı. Ağustos 2018'e göre kıyaslandığında ise Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı yüzde 10,1; Suriye ortak sermayesi yüzde 12,7 artış gösterdi.

Grafik 1. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin sayısı ve Suriye ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Eylül 2017 – Eylül 2018)¹



Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Eylül 2018'de Suriye ortak sermayeli 1.248 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 203,5 milyon TL'dir. Ocak – Eylül 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Ocak – Eylül 2017'ye göre yüzde 4,7; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 5,0 arttı.

¹Temmuz 2017 itibariyle Yabancı Ortak Sermayeli şirketlerin sayısı, ortaklarının ikametlerine göre değil Uruklarına göre belirlenmeye başlanmıştır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin yüzde 12'si Suriye ortaklı

Eylül 2018'de yabancı ortak sermayeli kurulan 1.377 şirketin, 163'ü (yüzde 11,8) Suriye ortak sermayeli olup yabancı ortak sermayesinin yüzde 7,8'ini oluşturmaktadır.

Tablo 1. Suriye ortaklı kurulan yabancı sermaye şirketlerinin genel görünümü (Eylül 2018)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	-	-	-	-
Limited	163	41,7	28,9	69,3
Genel Toplam	163	41,7	28,9	69,3

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Eylül 2018 itibariyle Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısının en yüksek olduğu illerin başında İstanbul gelmektedir. İstanbul'u; Mersin ve Hatay takip etmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise İstanbul ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 2. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı (Eylül 2018)²

	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
İstanbul	98	23,6	16,7
Mersin	39	8,3	5,9
Hatay	11	6,6	4,5
Kilis	8	2,1	1,1
Bursa	4	0,8	0,4
Muğla	1	0,1	0,0
Adana	1	0,2	0,2
İzmir	1	0,0	0,0

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Eylül 2018'de Mersin'de kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin yarısından fazlası Suriye ortak sermayeli şirketlerdir. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketler içindeki payı Mersin'de yüzde 54,9, Kilis'te yüzde 36,4, Hatay'da yüzde 19,6'tır.

Tablo 3. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketlere oranı (Eylül 2018)

	Suriye Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Oran (%)
Mersin	39	71	54,9
Kilis	8	22	36,4
Hatay	11	56	19,6
İstanbul	98	816	12,0
Adana	1	14	7,1
Bursa	4	59	6,8

² Eylül 2018'de Suriye ortak sermayeli şirketler sadece 8 ilde kurulmuştur.

YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLER BÜLTENİ

SURİYE SERMAYELİ ŞİRKETLER

6 Kasım 2018



Muğla	1	17	5,9
İzmir	1	43	2,3

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Sektör bazında incelendiğinde ise Suriye ortak sermayeli şirketlerin Eylül 2018’de en çok “toptan ticaret” sektöründe kurulduğu görülmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise yine “toptan ticaret” sektörü ilk sırada gelmektedir.

Tablo 4. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin faaliyet gösterdiği sektörler (Eylül 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	72	19,6	14,2
Gayrimenkul faaliyetleri	18	3,8	3,4
Bina inşaatı	15	4,8	3,1
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	8	3,7	2,0
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	7	1,6	1,2
Perakende ticaret	5	1,0	0,4
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	5	0,8	0,4
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	4	0,9	0,7
Kiralama ve leasing faaliyetleri	4	0,9	0,5
Tekstil ürünlerinin imalatı	3	0,4	0,2
Giyim eşyalarının imalatı	3	0,6	0,4
Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	3	0,8	0,3
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	2	0,5	0,4
Konaklama	2	0,1	0,0
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	2	0,4	0,2
Eğitim	2	0,4	0,2
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	1	0,1	0,1
Su yolu taşımacılığı	1	0,1	0,1
Finansal hizmet faaliyetleri	1	0,5	0,5
Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	1	0,1	0,1
Reklamcılık ve piyasa araştırması	1	0,1	0,1
Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	0,1	0,1
Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	1	0,3	0,1
Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	1	0,3	0,2

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 16’sı yabancı ortak sermayeli

Eylül 2018 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 8.553 şirket³ kurulmuştur. Kurulan şirket sayısı Eylül 2017’ye göre yüzde 15,0; Ağustos 2018’e göre yüzde 18,0 artış gösterdi.

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 16,1’i yabancı ortak sermayeli şirketlerdir. Bu oran il bazında incelendiğinde ise yüzde 57,9 ile Kilis yabancı ortaklı kurulan şirket oranı en fazla olan iller arasında ilk sırada yer almaktadır. Kilis’i; yüzde 39,2 ile Hatay, yüzde 34,1 ile Mersin ve yüzde 26,3 ile Gaziantep takip etmektedir.

Tablo 5. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin toplam şirket sayısına oranı en yüksek olan ilk 10 il (Eylül 2018)

İller	Kurulan Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Kurulan Toplam Şirket Sayısına Oranı (%)
Kilis	22	57,9
Hatay	56	39,2
Mersin	71	34,1
Gaziantep	55	26,3
İstanbul	816	23,1
Şanlıurfa	21	23,1
Bursa	59	22,6
Yalova	3	15,0
Muğla	17	14,3
Toplam	1.377	16,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Eylül 2018 dönemine bakıldığında Türkiye genelinde toplam 91.957 şirket kurulmuş olup Ocak – Eylül 2017’ye göre yüzde 5,3 artış göstermektedir. Ocak – Eylül 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 9.581 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 3,0 milyar TL olup yüzde 76,7’sini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin sermayesinin yüzde 74’ünü yabancı sermaye oluşturdu

Eylül 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 1.377 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 502,6 milyon TL olup yüzde 73,7’sini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

³ “Şirket” ve “Gerçek Kişi Ticari İşletmesi” sayılarını kapsamaktadır.

YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLER BÜLTENİ

SURİYE SERMAYELİ ŞİRKETLER

6 Kasım 2018



Tablo 6. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin genel görünümü (Eylül 2018)

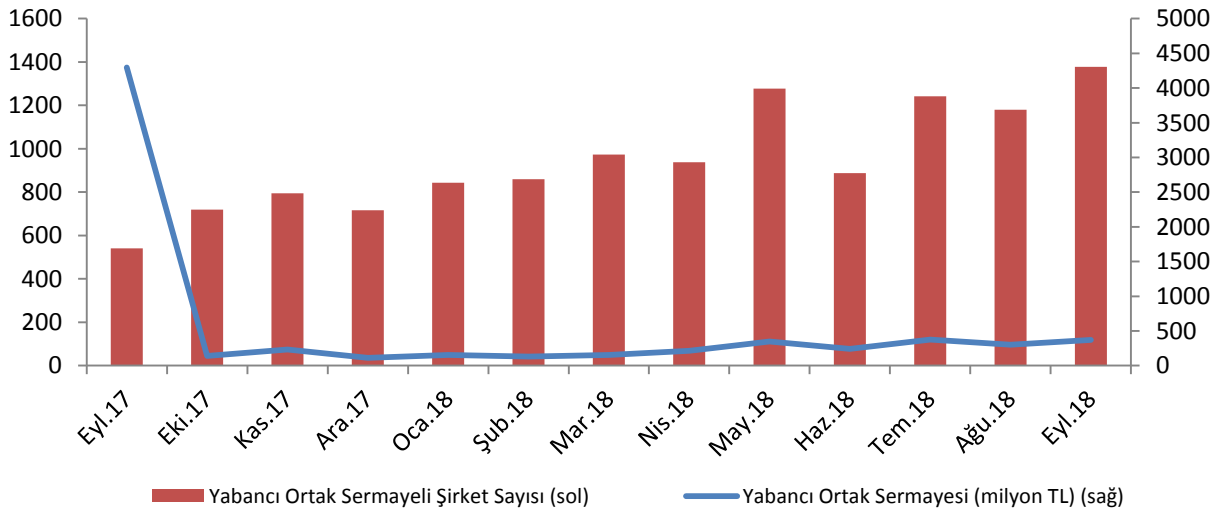
Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	98	105,1	46,0	43,8
Limited	1.279	397,5	324,1	81,6
Genel Toplam	1.377	502,6	370,2	73,7

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayesi, geçen aya kıyasla yüzde 23 arttı

Eylül 2018’de yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Eylül 2017’ye kıyasla yüzde 154,5; Ağustos 2018’e göre yüzde 16,7 artış gösterdi. Yabancı ortak sermayesi toplamı geçen yıla göre 4 milyar TL (yüzde 91,4) azalırken; geçen aya göre 70 milyon TL (yüzde 23,4) arttı.

Grafik 2. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı ve yabancı ortak sermayesi miktarı⁴ (Milyon TL) (Eylül 2017 – Eylül 2018)



Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla İstanbul, Bursa ve Gaziantep’te artış gösterdi.

Tablo 7. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı en fazla artış gösteren ilk 10 il (Eylül 2018)

İller	Kurulan Şirket Sayısı Eylül 2017	Kurulan Şirket Sayısı Eylül 2018	Yıllık Değişim	Toplam Sermaye (Milyon TL) Eylül 2018	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL) Eylül 2018
İstanbul	280	816	536	219,6	186,1
Bursa	19	59	40	18,4	13,8
Gaziantep	18	55	37	14,8	12,1

⁴ Eylül 2017’deki artışın önemli bir kısmı tek bir şirketten kaynaklanmaktadır.

YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLER BÜLTENİ

SURİYE SERMAYELİ ŞİRKETLER

6 Kasım 2018



Mersin	46	71	25	20,3	16,0
Ankara	18	43	25	88,1	33,5
Hatay	32	56	24	30,2	26,3
Kilis	1	22	21	6,9	5,4
İzmir	24	43	19	4,7	3,0
Antalya	27	44	17	9,4	8,3
Şanlıurfa	4	21	17	4,8	3,5

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Sektör bazında incelendiğinde en çok yabancı ortak sermayeli şirket “toptan ticaret” sektöründe kurulurken; en fazla yabancı ortak sermayesi yine “toptan ticaret” sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektördeki toplam sermaye miktarı 128 milyon TL iken, toplam sermayenin yüzde 82,7’sini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 8. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin en çok faaliyet gösterdiği ilk 15 sektör (Eylül 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	516	128,0	105,9
Gayrimenkul faaliyetleri	115	41,9	37,3
Bina inşaatı	98	66,3	48,9
Perakende ticaret	89	40,9	36,5
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	69	10,9	9,7
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	59	13,7	10,5
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	41	13,7	13,3
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	29	4,7	4,5
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	28	8,2	7,5
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	22	7,5	5,5
Konaklama	20	8,6	4,9
Giyim eşyalarının imalatı	19	2,7	2,1
Eğitim	19	3,3	2,9
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	16	3,6	3,0
Gıda ürünlerinin imalatı	15	6,0	5,0
Diğer hizmet faaliyetleri	15	1,4	1,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları